

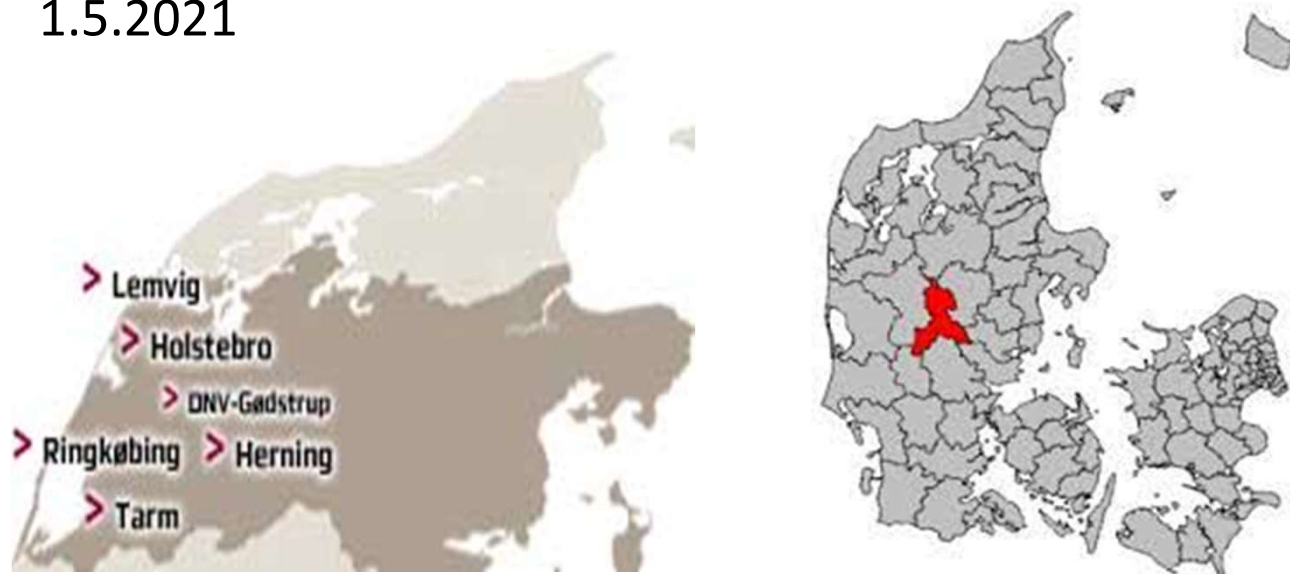
Arbejdet med infektionshygiejne på hospitaller og i primær sektor – er det ens?

Temadag FSFH – den dag hygiejne blev
synlig og taget alvorlig

Hanne Hvingelby, specialuddannet hygiejnesygeplejerske,
Master i Sundhedsantropologi

Min baggrund for at stå her

- Hygiejnesygeplejerske i Hospitalsenheden Vest i Region Midt siden 2012.
- Hygiejnesygeplejerske i Ikast-Brande Kommune siden 1.5.2021

Forskellige hygiejneorganisationer, både i hospitals- og primærsektor

- **Region Nord;** alle hygiejnesygeplejersker og hygiejnelæger organiseret samme sted i Infektionshygiejnen under Klinisk Mikrobiologi på Aalborg Universitetshospital – for alle hospitaler og alle 11 kommuner. MRSA-teamet har ambulatoriefunktion.
- Primærteamet; 4 hygiejnesygeplejersker, som dækker alle 11 kommuner. Der er arbejdet på kontrakt via *sundhedsaftaler*.
- **Region Midt;** de regionale hygiejnesygeplejersker ansat på hospitalerne, i Skejby under Klinisk Mikrobiologi og på de øvrige hospitaler i Kvalitetsafdelinger. MRSA-enheden er også forankret i KMA, men har regional funktion (udenfor hospitalerne). Hygiejnelægerne er ansat i KMA, men dækker også de øvrige hospitaler. Der er fælles regional hygiejneorganisation og fælles infektionshygiejnisk dokumentindsamling.
- **Ikast-Brande kommune;** 1 hygiejnesygeplejerske, mange samarbejdspartnere – indenfor og udenfor kommunen

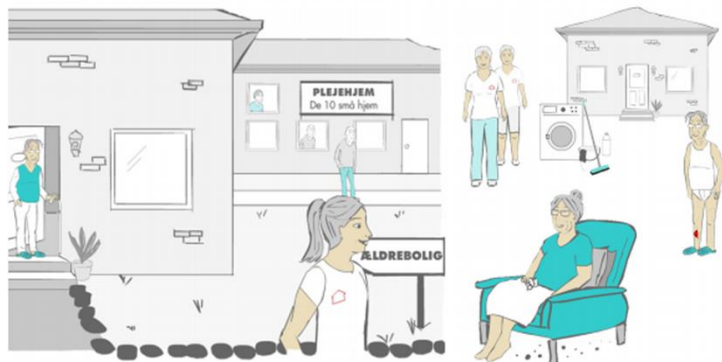
Covid-Retningslinjer

- et udpluk

NATIONALE
INFEKTIONSHYGIENISKE
RETNINGSLINJER

STATENS
SERUM
INSTITUT

FOR PLEJEHJEM, HJEMMEPLEJE, BO-
OG OPHOLDSSTEDER M.M.

Central Enhed for infektionshygiejne 1. udgave 2020

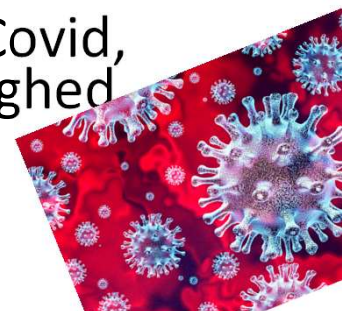
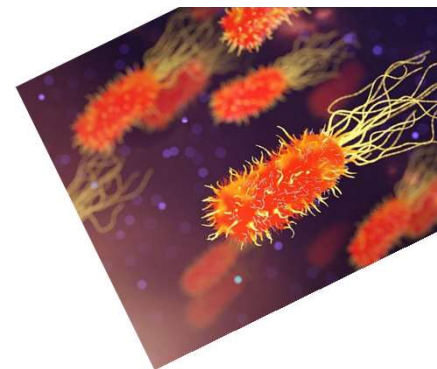
Hvad møder vi i primærsektor?

Kontraster mellem sygehusverden og eget hjem:

- Isolation eller ikke isolation; en borger i isolation på hospitalet udskrives, men skal ikke isoleres på plejehjemmet eller i eget hjem. Kan skabe utryghed!

En borger med Covid støttes til isolation – og den støtte kan være alsidig: Den store TV-pakke, kage og slik... eller flyttes til en anden lejlighed.

Praksislæger lukket fra fredag kl. 14 til mandag morgen – i relation til Covid, hvem skal oplyse plejehjem om borgeres testsvar og dermed give mulighed for at afisolere en borger?

Primærsektor

- KL
- Børne- og Undervisningsministeriet
- Styrelsen for Patientsikkerhed

 [Forside](#) / [Aktuelt](#) / [I fokus](#) / [Information til dag- og uddannelsesinstitutioner om COVID-19](#) / [Retningslinj](#)

Gældende retningslinjer

[Fold alle ud/ind](#)

Opdateret 18/08 2021 kl. 08:32 | [Retningslinjer](#)

Retningslinjer for dagtilbud +

Opdateret 18/08 2021 kl. 08:32 | [Retningslinjer](#)

Generelle retningslinjer for grundskoler ×

[Generelle retningslinjer for grundskoler gældende FRA 18. august 2021 \(pdf\)](#)

Opdateret 18/08 2021 kl. 08:33 | [Retningslinjer](#)

Efterskoler, frie fagskoler og kostafdelinger på fri- og privatskoler ×

[Generelle retningslinjer for efterskoler, frie fagskoler og kostafdelinger på fri- og privatskoler gældende FRA 18. august 2021 \(pdf\)](#)

Opdateret 18/08 2021 kl. 08:33 | [Retningslinjer](#)

Generelle retningslinjer for ungdoms- og voksenuddannelser +

Retningslinjer for COVID-19-test

Opdateret 30/07 2021 kl. 11:40 | [Test](#) · [Retningslinjer](#)

Retningslinjer for COVID-19-test +

Mange fagligheder i Primærsektor

- Sundhedspersonale
- Pædagoger
- Socialpædagoger
- Lærere
- Ufaglærte

Eksempler

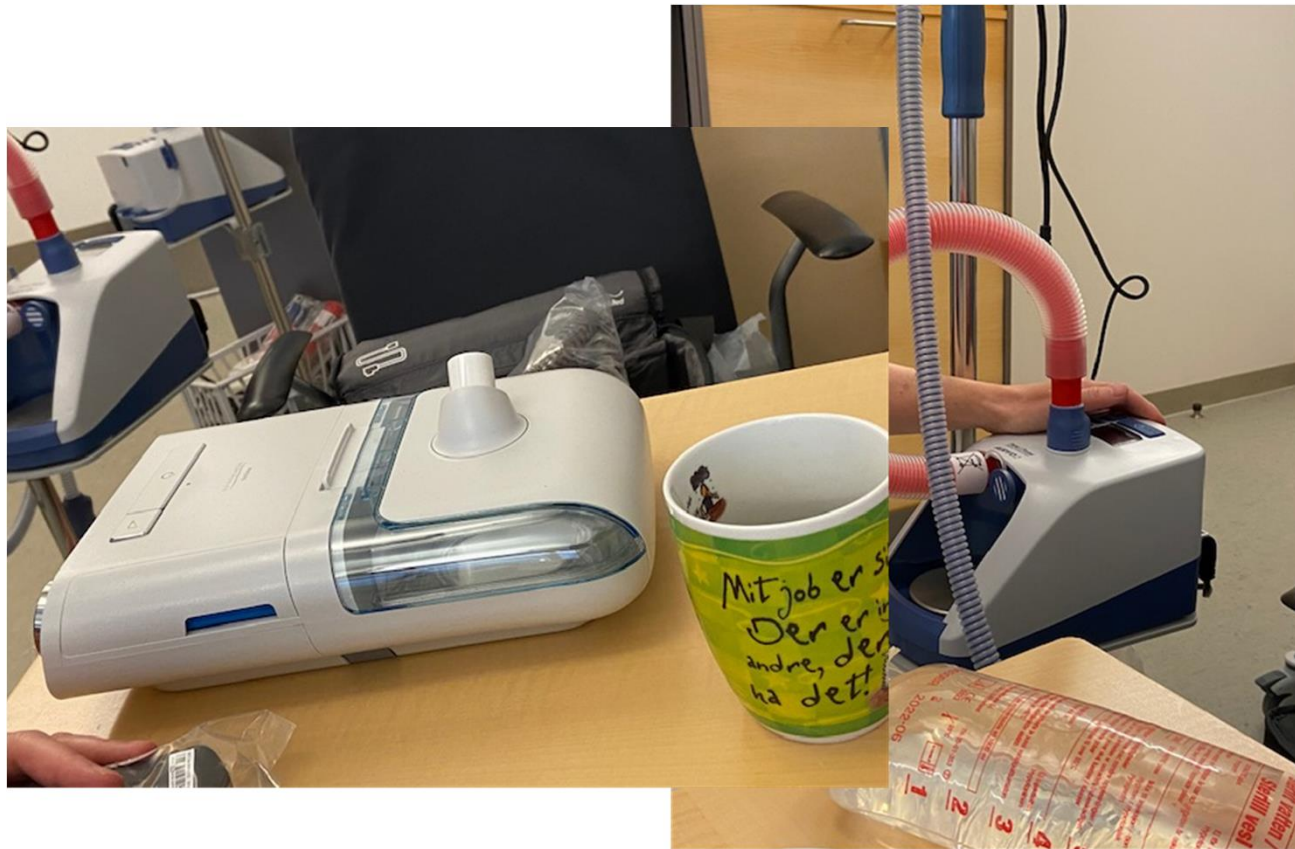
- Undervisning af testmedarbejdere til skolerne
- Behandlingscenter, helt specielle fagligheder
- Gennemgange fysiske rammer i hjemmeplejen
- Pædagoger udfører sundhedsfagligt arbejde

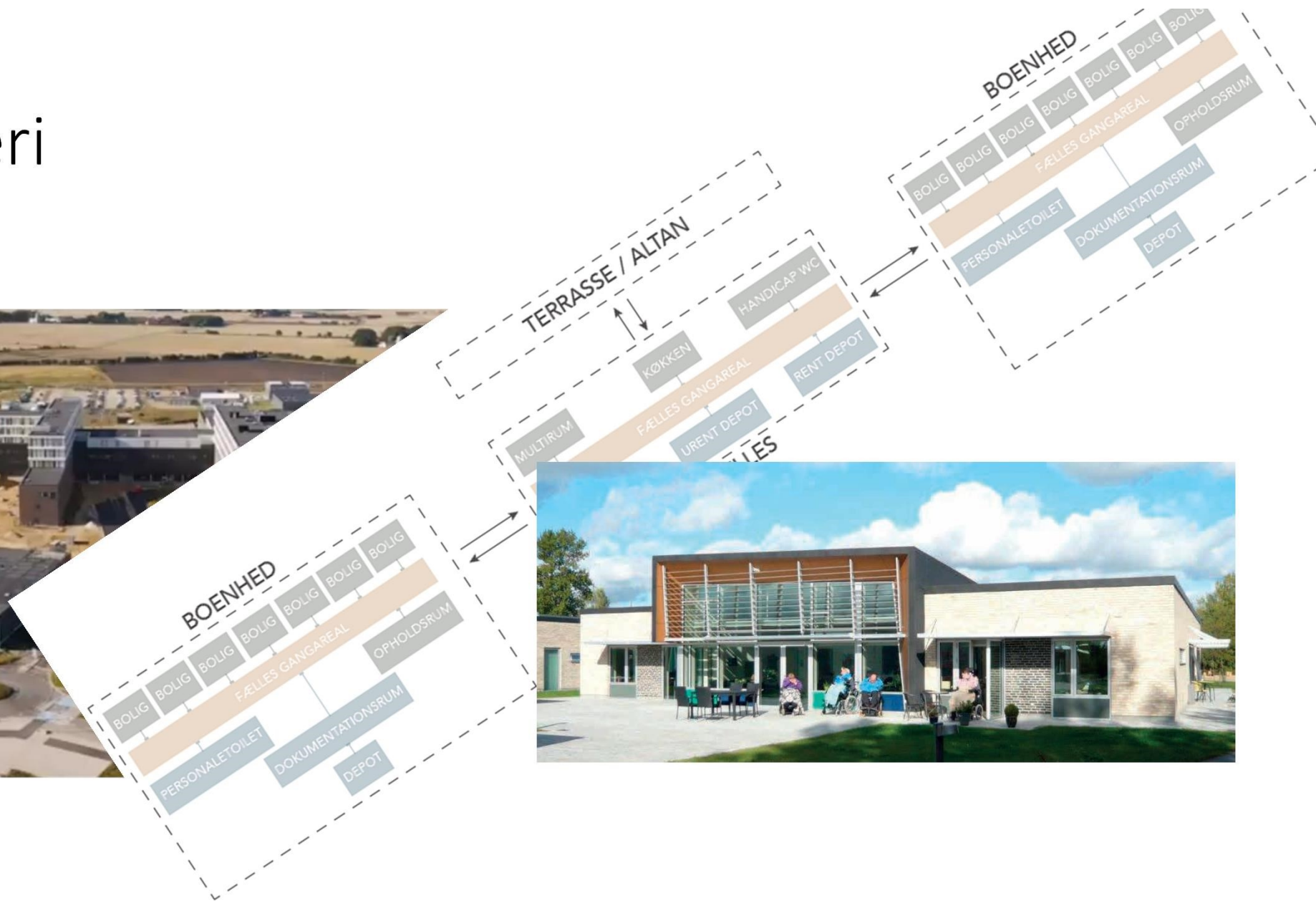
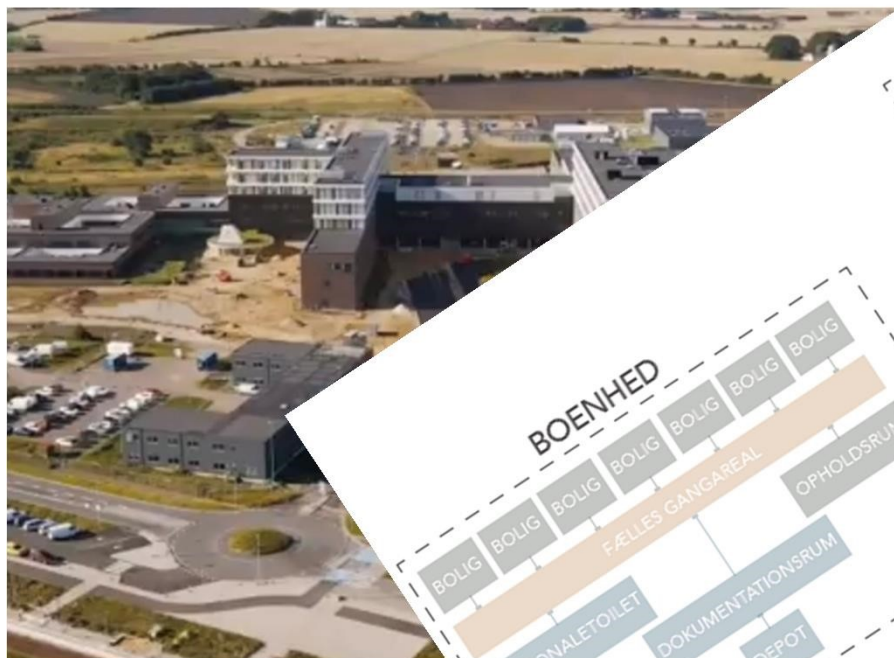
Eksempler på udfordringer

- Arbejdsdragt eller arbejdstøj
- Smykker på hænder og håndled
- "Hygiejne" kan opfattes som en barriere for kontakt med borgeren, ex.vis. med arbejdsdragt, når man ikke må bære håndsmykker som en del af ens identitet, eller borgeren kan "mærke" på hænderne/smykkerne, hvem man er.
- "Jeg kender min borger og ved, at han udgør ikke en smitterisiko".
- Man går ikke bare lige forbi for at følge op på en problemstilling, som på hospitalet.

Udstyr

byggeri

Orden – og uorden

Kommunale akutpladser

Økonomi

- Ex.vis indkøb og lagre, kvaliteten af produkter, fx håndsprit
- Kommunal økonomi meget trængt
- ” ...udgifterne til hjemmehjælp, sygepleje og genoptræning stiger med 42 procent frem mod 2030”

Betydning for kvaliteten

Foto: Pressefoto

20.05.2021 kl. 12.00

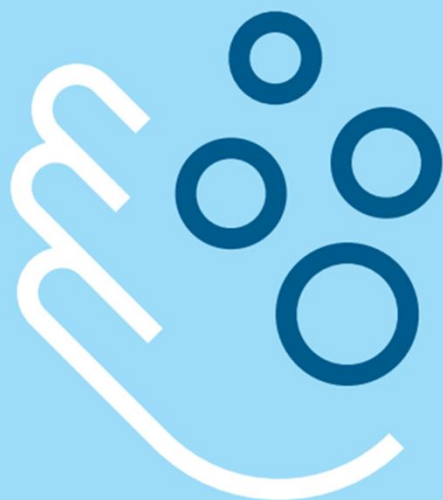
KL og Danske Regioner vil forhandle økonomi sammen

KL og Danske Regioner foreslår for første gang fælles forhandlinger om årets økonomiaftale. Fælles midler skal skabe mere sammenhæng i sundhedsvæsenet.

Kilde: Danske Kommuner

Forebyggelsespakke

Hygiejne

Lovgivning på området

Hygiejneindsatsen bør indgå i kommunens forebyggelsesindsats, som er beskrevet i Sundhedslovens § 11g. Der er en række love og bekendtgørelser, som også har væsentlig betydning for kommunens hygiejneindsats. Det drejer sig om følgende:

Epidemiloven: § 26 (LBK nr. 814 af 27/08/2009). Ifølge epidemiloven kan Sundhedsstyrelsen fastsætte regler om lægers og andre autoriserede sundhedspersoners medvirken i bekæmpelse af smitsomme og andre overførbare sygdomme.

Bekendtgørelse om håndtering af infektioner: (BEK nr. 266 15/03/2017) om hindring af spredningen af alment farlige sygdomme og øvrige smitsomme og overførbare sygdomme, der fremgår af liste A og liste B i Epidemiloven.

Sundhedsloven: (LBK nr. 191 af 28/02/2018) § 124 om Kommunalbestyrelsens pligt til at bistå skoler, dagtilbud og den kommunalt formidlede daginstitutioner med vejledning om almene sundhedsfremmende og sygdomsforebyggende anstaltninger samt kapitel 66 om Styrelsen for Patientsikkerheds til kommunale institutioner som plejehjem, hjemmepleje, bosteder mv.

Bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelse for børn og unge: (Bekendtgørelse nr. 1344 af 03/12/2010) om, at bistanden fra den kommunale sundhedsstjeneste skal omfatte generel rådgivning om børn og unge og trivsel, vejledning om og tilsyn med sundhedsforholdene på institutioner herunder oplysning om hygiejne.

Bekendtgørelse om forholdsregler mod smitsomme sygdomme i daginstitutioner for børn og unge: (BEK nr. 77 af 12/01/2018) § 2-10 om forholdsregler mod smitsomme sygdomme i skoler og daginstitutioner.

Bekendtgørelse om gratis influenzavaccination til visse personer: (BEK nr. 1029 af 29/08/2017) § 1 om gratis vaccination til visse personer, fra 65 år, borgere med kroniske sygdomme og gravide i 2. og 3. trimester.

Følgende vejledninger er ligetedes relevante for kommunens hygiejneindsats:

- Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren²⁴
- Vejledning om forebyggelse af spredning af MRSA²⁵
- Vejledning om hiv (human immundefekt virus) og hepatitis B og C virus. Forebyggelse af blodbåren smitte, diagnostik og håndtering i sundhedsvæsenet og på andre arbejdspladser²⁶
- Vejledning om forebyggelse af hepatitis A²⁷.

Anbefalinger

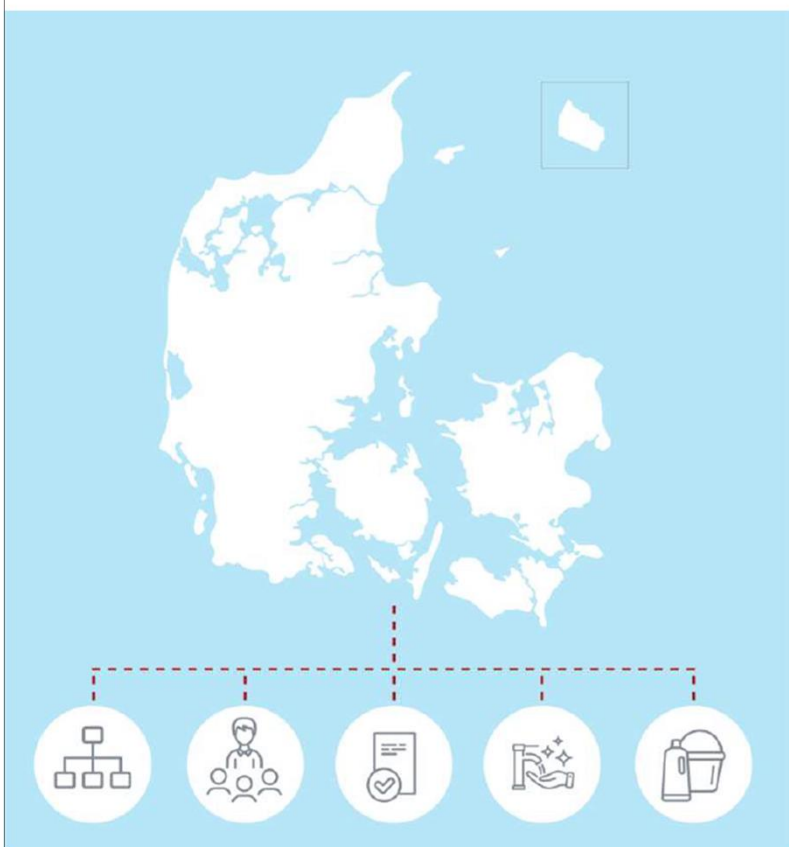
- Etablering af en hygiejneorganisation
- Samarbejdsaftaler mellem region og kommune
- Lokale retningslinjer for hygiejne på kommunens skoler, institutioner, plejecentre, botilbud mv.
- Adgang til rådgivning ved infektionsudbrud.

Kortlægning af kommunale hygiejneindsatser i Danmark

Organisering af hygiejnen i kommunerne

2020

STATENS
SERUM
INSTITUT

Uddrag af konklusion

- 62 ud af 98 kommuner har etableret hygiejneorganisation
- Flere har hygiejneindsatser
- Etablering af en formel, tværgående og ledelsesforankret hygiejneorganisation giver imidlertid langt bedre muligheder for at udøve forebyggende infektionshygiejnisk arbejde, som ikke alene er udløst af akutte behov.
- En etableret hygiejneorganisation vil kunne sikre et kontinuerligt fokus på at løse kommunale infektionshygiejniske udfordringer, men ikke mindst at kunne reagere optimalt på periodiske udfordringer som for eksempel covid-19, og sæsonbetonet influenza og maveinfektioner.
- Samtidig ses en tendens til, at der er en lavere kumuleret covid-19 incidens blandt plejehjemsbeboere i kommuner med en etableret hygiejneorganisation sammenlignet med kommuner, som ikke har etableret en hygiejneorganisation.

